

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาและประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัย และในบทนี้จะนำเสนอขั้นตอนการวิจัย ผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาและประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในด้านสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการใช้หลักสูตร และผลผลิตของหลักสูตร

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อผลผลิตของหลักสูตร

5.1.3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อหลักสูตร

5.2 สมมติฐานการวิจัย

5.3.1 ความคิดเห็นของอาจารย์ และผู้บริหารของผู้นำการศึกษามีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านผลผลิตของหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

5.3.2 ความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการใช้หลักสูตรไม่แตกต่างกัน

5.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

5.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ อาจารย์ ผู้บังคับบัญชา
ผู้สำเร็จการศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขานวัตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

5.3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับ
หลักสูตรและผลผลิตของหลักสูตรดังนี้

5.3.1.2.1 อาจารย์ผู้สอน จำนวน 15 คน

5.3.1.2.2 ผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2539

แผน ก จำนวน 12 คน

5.3.1.2.3 ผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2539

แผน ข จำนวน 21 คน

5.3.1.2.4 นักศึกษา ปีที่ 4 แผน ก จำนวน 26 คน

5.3.1.2.5 นักศึกษา ปีที่ 4 แผน ข จำนวน 25 คน

5.3.1.2.6 ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก

จำนวน 7 คน

5.3.1.2.7 ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข

จำนวน 14 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 120 คน

5.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น
โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบสอบถาม
ปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา
2540 ผู้สำเร็จการศึกษาศึกษาปีการศึกษา 2539 มี 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา
แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจ
คำตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร มีลักษณะเป็น
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร
4. ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน
5. กระบวนการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผล

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการ
ศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจ
คำตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตร มีลักษณะเป็น
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. ผลผลิตของหลักสูตร
 - 1.1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
 - 1.2 การนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้
- แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าใช้อัตราส่วนประมาณค่า ดังนี้คือ
- 4 หมายความว่า เหมาะสมมากที่สุด
 - 3 หมายความว่า เหมาะสมมาก
 - 2 หมายความว่า เหมาะสมน้อย
 - 1 หมายความว่า เหมาะสมน้อยที่สุด

5.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

5.3.4.1 ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

5.3.4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย
ตนเองและทางไปรษณีย์

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลได้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistic Package for
the Social Science) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ตามลำดับดังนี้

5.4.1 สถิติภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ
(Pecrcent) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

5.4.2 ความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตร ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
ทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.4.3 นำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) มาเปรียบเทียบกับโดยถือเกณฑ์ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ,
2534)

ตั้งแต่ 3.50-4.00 หมายความว่า เหมาะสมมากที่สุด

ตั้งแต่ 2.50-3.49 หมายความว่า เหมาะสมมาก

ตั้งแต่ 1.50-2.49 หมายความว่า เหมาะสมน้อย

ตั้งแต่ 1.49 ลงมา หมายความว่า เหมาะสมน้อยที่สุด

และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

5.4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นในด้านผลผลิตของหลักสูตรระหว่างอาจารย์กับ
ผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ t-test

5.4.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการ
การประเมินหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- โครงสร้างของหลักสูตร
- เนื้อหาของหลักสูตร
- ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน
- กระบวนการเรียนการสอน
- การวัดและประเมินผล

วิเคราะห์โดยใช้ t-test ซึ่งจะคำนวณโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Science/Personal Computer)

5.4.6 ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อหลักสูตร แสดงความถี่ และร้อยละเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย

5.5 ผลการวิจัย

5.5.1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

5.5.1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (อาจารย์)

อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย วุฒิการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่ปริญญาโท สาขาวิชาที่ศึกษาตามวุฒิสูงสุด สาขานิติศาสตร์ มีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตรและเคยได้รับคำชี้แจงแนวทางในการใช้หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขานิติศาสตร์

5.5.1.2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่วุฒิการศึกษาปริญญาโทไม่มีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตร และไม่เคยได้รับคำชี้แจง แนวทางการใช้หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขานิติศาสตร์

5.5.1.3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (นักศึกษาแผน ก, ข)

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชายและมีอายุต่ำกว่า 20 ปี สถานภาพปัจจุบันเป็นนักศึกษา แผน ก 26 คน และเป็นนักศึกษาแผน ข 25 คน ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข จำนวน 21 คน ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก 12 คน

ตั้งใน

5.5.1.4 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรด้านต่าง ๆ โดยสรุปแบ่งออกเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 ด้านบริบท

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร

ตอนที่ 2 ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

1. สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์
2. สถานที่เรียน
3. สถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ตอนที่ 3 ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร

1. การเรียนการสอนภาคทฤษฎี
2. การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ
3. การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 4 ด้านผลผลิตของหลักสูตร

1. อาจารย์
2. ผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 5 ผลสำรวจความคิดเห็นจากแบบสอบถามปลายเปิดของแต่ละข้อ

คำถามของการประเมินหลักสูตร

ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านบริบท

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข นักศึกษา ปีที่ 4 แผน ข มีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของอาชีพครูพลศึกษาและมีวิสัยทัศน์ในการเป็นครูพลศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียน

มีความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ ยกเว้นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 แผน ก มีความคิดเห็นกับ
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับน้อย

2. โครงสร้างของหลักสูตร

อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก นักศึกษาปีที่ 4 แผน ก นักศึกษาปีที่ 4
แผน ข มีความคิดเห็นว่างโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก และผู้สำเร็จ
การศึกษา แผน ข มีความคิดเห็นว่างโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
โดยเฉพาะโครงสร้างของหลักสูตร ด้านจำนวนชั่วโมงการฝึกงานในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
วิชาชีพ และในการบริการชุมชน ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง มีความเหมาะสม ซึ่งนักศึกษาปีที่ 4
แผน ก และอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกัน นักศึกษาปีที่ 4 แผน ข และผู้สำเร็จการศึกษา
แผน ก มีความคิดเห็นตรงกันคือ จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 4 ปี จำนวน 136 หน่วย
มีความเหมาะสม

3. เนื้อหาของหลักสูตร

อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก นักศึกษาปีที่ 4 แผน ก ผู้สำเร็จ
การศึกษา แผน ข นักศึกษาปีที่ 4 แผน ข มีความคิดเห็นว่างเนื้อหาของหลักสูตรมีความ
เหมาะสมในระดับมาก ความคิดเห็นต่อเนื้อหาของหลักสูตร อันดับที่ 1 ที่ตรงกันคือ นักศึกษา
ปีที่ 4 แผน ก ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข นักศึกษาปีที่ 4 แผน ข คือเนื้อหาวิชาส่งเสริม
ให้นักศึกษามีจรรยาบรรณในวิชาชีพ และอาจารย์กับผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข มีความคิดเห็น
ด้านเนื้อหาของหลักสูตรตรงกันอันดับที่ 1 คือ ประโยชน์ของเนื้อหาวิชาต่อวิชาชีพ

ตอนที่ 2 ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

1. สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์

อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก นักศึกษาปีที่ 4 แผน ก มีความคิดเห็น
ต่อปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก และผู้สำเร็จการ
ศึกษา แผน ข นักศึกษาปีที่ 4 แผน ข มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ มีความเหมาะสมในระดับน้อย โดยเฉพาะความคิดเห็นของอาจารย์กับผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก และนักศึกษาปีที่ 4 แผน ก ที่ตรงกันคือ ห้องสมุดมีวารสารเกี่ยวกับพลศึกษาเพียงพอ

ความคิดเห็นของอาจารย์กับผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข นักศึกษาปีที่ 4 แผน ข มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ มีความคิดเห็นในระดับน้อย ตรงกันทุกรายการ

2. สถานที่เรียน

อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก นักศึกษาปีที่ 4 แผน ก ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข นักศึกษาปีที่ 4 แผน ข มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ด้านสถานที่เรียนในระดับมากตรงกันทุกรายการ

3. สถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก นักศึกษาปีที่ 4 แผน ก นักศึกษาปีที่ 4 แผน ข มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนด้านสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในระดับมากตรงกันทุกรายการ ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนด้านสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในระดับน้อยคือ มีจำนวนสถานที่ฝึกประสบการณ์พอเพียงต่อจำนวนนักศึกษา ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และความเหมาะสมของหน้าที่ของนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตอนที่ 3 ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร

1. การสอนภาคทฤษฎี

อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก นักศึกษาปีที่ 4 แผน ก ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข และนักศึกษาปีที่ 4 แผน ข มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านกระบวนการใช้หลักสูตร ด้านการเรียนการสอนทางทฤษฎีในระดับมาก ยกเว้น นักศึกษาปีที่ 4 แผน ข

มีความคิดเห็นด้านการสอนทฤษฎีในระดับน้อยคือ ผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

2. การสอนภาคปฏิบัติ

อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก นักศึกษา แผน ก ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข นักศึกษาปีที่ 4 แผน ข มีความคิดเห็นต่อกระบวนการใช้หลักสูตรด้านการสอนภาคปฏิบัติในระดับมาก โดยเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก มีความคิดเห็นต่อการสอนภาคปฏิบัติในระดับมากที่สุดคือ ผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์และการวางตัวเหมาะสม และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษาปีที่ 4 แผน ก และผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก ที่มีความคิดเห็นต่อการสอนภาคปฏิบัติงานเป็นอันดับที่ 1 คือ ผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ และการวางตัวเหมาะสม

3. การวัดและประเมินผล

อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก นักศึกษาปีที่ 4 แผน ก ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข และนักศึกษาปีที่ 4 แผน ข มีความคิดเห็นต่อการวัดและประเมินผล ในระดับมาก ยกเว้น ความคิดเห็นของอาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก นักศึกษาปีที่ 4 แผน ก นักศึกษาปีที่ 4 แผน ข มีความคิดเห็นตรงกันต่อการวัดและประเมินผล ด้านการวัดผลให้นักศึกษาได้ประเมินตนเอง ในระดับน้อย และความคิดเห็นของนักศึกษา แผน ก และนักศึกษา แผน ข มีความคิดเห็นต่อการวัดและประเมินผล ด้านมีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนในระดับน้อย

ตอนที่ 4 ด้านผลผลิตของหลักสูตร

1. อาจารย์มีความคิดเห็นว่าผลผลิตของหลักสูตรด้านการนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้ มีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นศึกษาและติดตามความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ มีความเหมาะสมในระดับน้อย และอาจารย์มีความคิดเห็นต่อผลผลิตของหลักสูตรแผน ก ด้านการนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้ในระดับน้อยคือ มีความสามารถผลิตและคิดค้นเทคนิคการส่งเสริมสุขภาพของเยาวชนและประชาชนได้

2. ผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก มีความคิดเห็นต่อผลผลิตของหลักสูตร ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความคิดเห็นด้านการนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นมีความสามารถนำความรู้ทางสู่ศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มีความเหมาะสมในระดับน้อย

3. ผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข มีความคิดเห็นต่อผลผลิตของหลักสูตร ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ยกเว้นมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นต่อผลผลิตของหลักสูตรด้านการนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์กับผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก ต่อผลผลิตของหลักสูตร ปรากฏว่า ผลผลิตของหลักสูตร (แผน ก) ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา และด้านการนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้ จากผลรวมไม่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์กับผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา (แผน ข) ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา และด้านการนำความรู้จากหลักสูตรไปใช้ จากผลรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา แผน ก กับผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก ต่อหลักสูตร ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา แผน ข กับผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข ต่อหลักสูตรปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5

ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาแผน ก และ ข และผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก และ ข และอาจารย์จากแบบสอบถามปลายเปิดพบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ อันดับที่ 1 ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน อันดับที่ 2 ด้านกระบวนการเรียนการสอน อันดับที่ 3 ด้านโครงสร้างหลักสูตร อันดับที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผล อันดับที่ 5 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ยกเว้นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไม่มีข้อเสนอแนะ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ซึ่งได้ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP เป็นแนวทางการประเมิน สามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายได้ดังนี้

จากผลการวิจัย เมื่อนำมาอภิปรายจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยสรุปดังนี้ ความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านสภาวะแวดล้อม บัณฑิตเบื้องต้น กระบวนการใช้หลักสูตรแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณานักศึกษา แผน ก กับผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของอาจารย์กับผู้บังคับบัญชา ผู้สำเร็จการศึกษาด้านผลผลิตของหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายละเอียดของความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา อาจารย์ และผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษามีการอภิปรายผลตามลำดับดังนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นักศึกษาแผน ก และ ข และผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก และ ข และอาจารย์มีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิช นิรันดร์นทร์ (2535) และ สมหวัง พริยานุวัฒน์ (2523) ได้ประเมินหลักสูตร โดยใช้ CIPP เช่นเดียวกัน ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก มีความเห็นในระดับมากที่สุดทุกรายการ และถ้าพิจารณาบางรายการพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข มีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกลักษณะความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดีมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด แต่นักศึกษาปีที่ 4 แผน ข มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุดคือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพในสังคม ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานทางธุรกิจกึ่งฟ้าในภาคเอกชนหรืออาชีพอิสระที่เกี่ยวข้องได้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีกีฬาและธุรกิจกีฬา และนักศึกษาปีที่ 4 แผน ข มีความเห็นด้วยในระดับน้อยคือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพของการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของวิชาชีพธุรกิจกีฬา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านเทคโนโลยีกีฬา ส่งเสริม

ให้ผู้เรียน มีความรู้ ด้านธุรกิจกีฬาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน

2. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร โดยภาพรวมนักศึกษา แผน ก และ ข ผู้สำเร็จการศึกษาแผน ก และ ข และอาจารย์มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมากและผู้สำเร็จการศึกษาแผน ข มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรในระดับมากที่สุดทุกรายการ ยกเว้นรายการหน่วยกิตวิชา เลือกเสรี 4 หน่วยกิต ทั้งแผน ก และ ข มีความเหมาะสมในระดับน้อย ควรปรับปรุงที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะว่ามีจำนวนหน่วยกิตวิชาเลือกเสรี 4 หน่วยกิตน้อยเกินไป และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 แผน ก มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือจำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร 4 ปี จำนวน 130 หน่วย และอาจารย์มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรในระดับมากที่สุดคือ จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 4 ปี จำนวน 130 หน่วย จำนวนชั่วโมงฝึกลงานในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และในการบริการชุมชนไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง มีการทดสอบสมรรถภาพทางกาย และทักษะกีฬาในภาคศึกษา หกตัววิชาเฉพาะ (วิชานี้พื้นฐานวิชาชีพ) จำนวน 20 หน่วยกิต หกตัววิชาเฉพาะ (วิชาชีพ) จำนวน 80 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชีพแผน ก 80 หน่วยกิต หน่วยกิจวิชาชีพ แผน ข 80 หน่วยกิต

3. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร โดยภาพรวมนักศึกษา แผน ก และ ข ผู้สำเร็จการศึกษาแผน ก และ ข และอาจารย์มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาของหลักสูตรในระดับมากที่สุดทุกกลุ่ม ยกเว้นเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรซึ่งนักศึกษา แผน ข มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาจากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ปลายเปิดพบว่า เนื้อหาในวิชาชีพ (แผน ข) ยังไม่เป็นที่ต้องการของสังคมและเนื้อหาวิชาควรเน้นความรู้ที่ทันสมัยและสามารถนำไปปฏิบัติจริง

4. ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมนักศึกษา แผน ก และข ผู้สำเร็จการศึกษา แผน ก และ ข และอาจารย์มีความคิดเห็นต่ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า นักศึกษาปีที่ 4 แผน ก มีความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของตำราภาษาไทยทางพลศึกษากับวิชาที่เรียน อยู่ในระดับ มากที่สุด แต่อาจารย์ และนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าความ

เหมาะสมของตำราภาษาไทยทางพลศึกษากับวิชาที่เรียนมีความเหมาะสมในระดับน้อย และพบว่า ภาพรวมของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา แผน ข นักศึกษา ปีที่ 4 แผน ข มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับน้อย คือ อุปกรณ์การสอนพลศึกษามีจำนวนเหมาะสมกับผู้เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนทางพลศึกษามีคุณภาพดี อุปกรณ์การเรียนการสอนทางพลศึกษามีความทันสมัย ห้องสมุดมีจำนวนตำราภาษาไทยทางพลศึกษาเพียงพอ คุณภาพของตำราภาษาไทยทางพลศึกษา ห้องสมุดมีจำนวนตำราภาษาต่างประเทศเพียงพอ คุณภาพของตำราภาษาต่างประเทศทางพลศึกษา ความเหมาะสมของตำราภาษาต่างประเทศทางพลศึกษากับวิชาที่เรียน ความเหมาะสมของตำราภาษาไทยทางพลศึกษากับวิชาที่เรียน ห้องสมุดมีวารสารเกี่ยวกับพลศึกษาเพียงพอ ห้องสมุดมีงานวิจัยทางด้านพลศึกษาเพียงพอ โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนทรี แก้วมาลัยตระกูล (2533) และ ชวัญใจ มณีวงษ์ (2533) และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาแผน ก และนักศึกษาปีที่ 4 แผน ก พบว่า ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในระดับน้อยคือ ความเหมาะสมของตำราภาษาต่างประเทศทางพลศึกษากับวิชาที่เรียน ห้องสมุดมีวารสารเกี่ยวกับพลศึกษาเพียงพอ ห้องสมุดมีงานวิจัยทางด้านพลศึกษาเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรี แก้วมาลัยตระกูล (2533) กล่าวว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียนยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร และผู้สำเร็จการศึกษาแผน ก มีความคิดเห็นว่า จำนวน สถานที่ฝึกประสบการณ์พอเพียงต่อจำนวนนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับน้อย ผู้สำเร็จการศึกษาแผน ข มีความคิดเห็นของเหมาะสมของปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในระดับน้อยคือ มีจำนวนสถานที่ฝึกประสบการณ์พอเพียงต่อจำนวนนักศึกษา ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นของอาจารย์ต่อปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับน้อย คือ อุปกรณ์การเรียนการสอนทางพลศึกษามีความทันสมัย ห้องสมุดมีจำนวนตำราภาษาไทยทางพลศึกษาเพียงพอ ห้องสมุดมีงานวิจัยทางด้านพลศึกษาเพียงพอ อุปกรณ์การเรียนการสอนทางเทคโนโลยีธุรกิจกีฬา มีจำนวนเหมาะสมกับผู้เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนทางเทคโนโลยีธุรกิจกีฬา มีคุณภาพดี อุปกรณ์การเรียนการสอนทางเทคโนโลยีธุรกิจกีฬาที่มีความทันสมัย ห้องสมุดมีจำนวนตำราภาษาไทยทางเทคโนโลยีธุรกิจกีฬาเพียงพอ คุณภาพของตำราภาษาไทย

ทางเทคโนโลยีกีฬา ห้องสมุดมีจำนวนตำราภาษาต่างประเทศทางเทคโนโลยีกีฬาเพียงพอ คุณภาพของตำราภาษาต่างประเทศทางเทคโนโลยีกีฬารัฐกิจกีฬา ความเหมาะสมของตำราภาษาต่างประเทศทางเทคโนโลยีรัฐกิจกีฬากับวิชาที่เรียน ห้องสมุดมีวารสารเกี่ยวกับเทคโนโลยีรัฐกิจกีฬา และห้องสมุดงานวิจัยทางด้านเทคโนโลยีรัฐกิจกีฬาเพียงพอสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลธิดา ทุนทนามร (2518) และจากการพิจารณาข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า จำนวนข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะ เป็นอันดับที่ 1 โดยเฉพาะด้านสื่อการเรียนด้านเทคโนโลยีและรัฐกิจกีฬาที่มีจำนวนน้อยเกินไป ควรมีสถานที่เรียนปฏิบัติควรเป็นสัดส่วนของภาควิชาโดยเฉพาะ อุปกรณ์การเรียนการสอน พลศึกษาไม่ได้มาตรฐานและไม่เพียงพอ สถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (แผน ข) ไม่สะดวกน้อยเกินไป และไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สื่อการเรียนด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาคควรทันสมัย ควรแยกสถานที่ให้ชัดเจนและได้สัดส่วน เช่น ห้องแอร์โรบิค ควรเลือกโรงเรียนที่จะให้นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ควรมีห้องทดลองฝึกประสบการณ์ Health Club ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสนามที่เรียนบางวิชาน้อยเกินไป เช่น คอมพิวเตอร์

ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน ตำราและเอกสารนั้นมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนและจะต้องพอเพียงต่อการให้บริการของอาจารย์และนักเรียน แต่หนังสือและเอกสารด้านวิชาการทางพลศึกษาและเทคโนโลยีรัฐกิจกีฬา ที่จะใช้ค้นคว้าประกอบการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ หนังสือบางเล่มไม่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน นอกจากนั้นหนังสือที่มีในห้องสมุดยังไม่สอดคล้องกับวิชาที่เรียนเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหญิง จันทรไทย (2530) ชวัญใจ มณีวงศ์ (2533) พบว่า หนังสือตำรายังไม่เพียงพอและทันสมัย ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนทางพลศึกษาและเทคโนโลยีรัฐกิจกีฬาควรทันสมัยและพอเพียงต่อการเรียนการสอน ด้านสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ควรมีสถานที่พอเพียง และพร้อมต่อการให้นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยเฉพาะจากข้อเสนอแนะการวิจัยพบว่า สถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (แผน ข) ประสกับปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา และไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

5. ด้านกระบวนการเรียนการสอน นักศึกษา แผน ก และข ผู้สำเร็จการศึกษาแผน ก และ ข และอาจารย์มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านกระบวนการเรียนการสอนในภาพรวม เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากทุกรายการ ทั้งการสอนภาคทฤษฎีและการสอนภาคปฏิบัติ แต่เมื่อพิจารณาผลการศึกษาคิดเห็นในข้อเสนอนี้ จากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ กระบวนการเรียนการสอนพบว่า มีข้อเสนอนี้เป็นอันดับที่ 2 โดยมีข้อเสนอนี้คือ การฝึก ประสบการณ์อาชีพไม่มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยเฉพาะแผน ข มีปัญหาต่อการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การเรียนส่วนใหญ่เพียงแต่เรียนผิวเผิน ไม่เฉพาะเจาะจงและแน่นอน ควรเน้นการฝึกประสบการณ์กิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน เช่น การอบรมผู้ตัดสินกีฬาประเภท ต่าง ๆ และการไปทดลองสอน หรือกิจกรรมเสริมอื่น ๆ ควรเน้นการปฏิบัติจริงและการสอน ภาคปฏิบัติควรมีการฝึกปฏิบัติให้มาก ควรมีการเรียนด้านเทคโนโลยีกีฬา และธุรกิจกีฬา มากขึ้น การฝึกนอกเวลาเรียนของนักศึกษาน้อยมาก ทักษะกีฬาโดยรวมไม่ค่อยดี ควรส่งเสริม การเรียนให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาเป็น การเรียนการสอนให้ครอบคลุม และชัดเจนให้เห็นความแตกต่างระหว่าง แผน ก และแผน ข เพื่อความพร้อมในการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ควรเน้นความเป็นธุรกิจกีฬา และภาษาธุรกิจกีฬาตามสภาพสังคมปัจจุบัน ควรมีการเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อน ไปฝึกงานให้พร้อม ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์พี่เลี้ยงควรแนะนำและดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การสอนภาคทฤษฎีโดยภาพรวม อาจารย์เตรียมการสอนดี แต่ควรให้นักศึกษาได้ทำงานและศึกษาค้นคว้าให้มากขึ้น การสอน ส่วนใหญ่อาจารย์เตรียมการสอนดีขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนแต่ละคน ผู้สอนควร พยายามสอนให้ครบตาม Course Description และทุกวิชาโดยเฉพาะปฏิบัติควรมอบให้ นักศึกษาฝึกงานนอกเวลาอย่างจริงจัง

6. ด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาแผน ก และ ข ผู้สำเร็จการศึกษาแผน ก และ ข และอาจารย์มีความคิดเห็นต่อการวัดเป็นผลในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาแผน ก และ ข ผู้สำเร็จการศึกษาแผน ก และอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกัน เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ด้านการวัดผลให้นักศึกษาได้ประเมินตนเอง มีความเหมาะสม ในระดับน้อย และนักศึกษาแผน ก มีความคิดเห็นว่ามี การติดตาม ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับน้อย

7. ด้านผลผลิตของหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมผลผลิตของหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า ผลผลิตของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามความคิดเห็นของอาจารย์และคณาจารย์ สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวัญใจ มณีวงศ์ (2533) และอัจจิมา สวัสดิ์ชวัน (2532) พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาและคณาจารย์ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติ โดยส่วนรวมมีความเหมาะสมมาก แต่มีบางรายการที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ การดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬากีฬา ความสามารถด้านนันทนาการ ความรู้ความสามารถในการฝึกการจัดการกีฬาขั้นพื้นฐาน การศึกษาและติดตามความรู้ ความก้าวหน้าทางวิชาการ อยู่เสมอ ความสามารถคิดค้นเทคนิค การส่งเสริมสุขภาพของเยาวชนและประชาชนได้ จะทำให้ผลผลิตของหลักสูตรมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพต่อการผลิตบัณฑิตอย่างแท้จริง จึงขอเสนอแนะข้อมูลจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ควรปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะหลักสูตรด้านเทคโนโลยีและธุรกิจกีฬา (แผน ข) ควรชัดเจน

2. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

2.1 ควรมีการวิเคราะห์และปรับปรุง โครงสร้างของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

2.2 ควรมีการเรียนด้านเทคโนโลยีและธุรกิจกีฬาให้มากขึ้น

3. ด้านเนื้อหา

3.1 ควรปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย ครอบคลุม ชัดเจน และเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

3.2 ควรเพิ่มวิชาที่เกี่ยวกับแนวทางในการศึกษาต่อและการเตรียมตัวสอบ
ทำงานให้มากขึ้น เช่น คอมพิวเตอร์ ระเบียบราชการครู ภาษาอังกฤษ ภาษาต่าง
ประเทศอื่น ๆ ที่เหมาะสม

4. ด้านปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

4.1 ควรจัดทำตำราทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่ทันสมัยและมีจำนวน
เพียงพอ รวมทั้งอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ควรส่งเสริมอาจารย์ร่วมกันผลิตตำรา
และเอกสารทางวิชาการในภาควิชาพลศึกษา

4.2 ควรจัดหาอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษา
ค้นคว้าในการเรียน และได้ฝึกประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์

4.3 ควรมีสถานที่เรียน โดยเฉพาะวิชาปฏิบัติให้เป็นสัดส่วนของภาควิชาพลศึกษา
โดยตรง

4.4 ควรมีห้องทดลองฝึกประสบการณ์ด้าน Health Club สำหรับนักศึกษา
แผน ข ฝึกงาน

4.5 สื่อการเรียนด้านเทคโนโลยีกีฬาและธุรกิจกีฬา ควรมีให้พอเพียงและทันสมัย
กับสภาพสังคมปัจจุบัน

5. ด้านกระบวนการเรียนการสอน

5.1 การเรียนการสอนควรให้ครอบคลุมและชัดเจนให้เห็นความแตกต่างระหว่าง
แผน ก และแผน ข

5.2 ควรเน้นการฝึกปฏิบัติจริงและส่งเสริมการคิดเป็น วิเคราะห์ปัญหาและ
แก้ปัญหาเป็น

5.3 นักศึกษาควรมีความพร้อมในด้านทฤษฎีและปฏิบัติก่อนออกฝึกประสบการณ์
วิชาชีพ

5.4 ควรคัดเลือกสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับนักศึกษา

5.5 ควรมีการแนะแนวการประกอบอาชีพอิสระ โดยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วม
ปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่ประสบความสำเร็จในงานธุรกิจกีฬา

6. ด้านการวัดและประเมินผล

6.1 ควรมีมาตรฐานการวัดและประเมินที่ชัดเจน

6.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลและมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน

7. ด้านผลผลิตของหลักสูตร

ควรเน้นบุคลิกลักษณะของการเป็นผู้นำ ผู้ตาม และการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ในด้านหลักสูตรพลศึกษาและวิทยาศาสตร์สุขภาพ (แผน ก) และด้านหลักสูตรพลศึกษาและ เทคโนโลยีธุรกิจกีฬา (แผน ข)

8. ด้านอื่น ๆ

8.1 ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรจัดปฐมนิเทศน์ เกี่ยวกับปรัชญา จุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้กับนักศึกษา

8.2 ควรจัดการสัมมนาทางวิชาการเพื่อทบทวนและศึกษาปัญหาของการนำหลักสูตร ไปใช้และปัญหาด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยและติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร
2. ควรมีการศึกษาในเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผู้ประกอบการธุรกิจเอกชนต้องการ
3. ควรมีการวิจัยประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. ควรมีการวิจัยเฉพาะเจาะจงในแต่ละด้านของหลักสูตร เช่น ด้านวัตถุประสงค์ โครงสร้าง หรือด้านอื่น ๆ